

KØBENHAVNS KOMMUNE

Teknik- og Miljøforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
og Socialforvaltningen

NOTAT

02.02.2009

Sagsnr.
2009-13047

Dokumentnr.
2009-60620

Sagsbehandler
Ida Nepper-Christensen

Til

Teknik- og Miljøudvalget
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget
Socialudvalget

Orientering om den halvårslige evaluering af helhedsplanerne i Københavns Kommune - Status januar 2009

1. Baggrund

Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF), Socialforvaltningen (SOF) og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) redegør i dette notat for de erfaringer, som er opsamlet i evalueringsprocessen og giver en samlet status på fremdriften af helhedsplanerne.

De første boligsociale helhedsplaner i Københavns Kommune, med støtte fra Landsbyggefonden, blev igangsat i 2007. Helhedsplaner udarbejdes i samarbejde mellem boligorganisationer, boligafdelinger, Københavns Kommune og lokale parter. Helhedsplanerne er selve projektgrundlaget for boligsociale projekter og indsatser. Ved udgangen af 2008 var der 20 igangsatte helhedsplaner i kommunen.

Center for Bydesign

Njalsgade 13, 2. + 3. Sal
Postboks 447
1505 Kbh. V

Telefon
3366 1773

Telefax
3366 7020

E-mail
idachr@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009495044

www.kk.dk

Fra 2009 øges antallet af helhedsplaner til 34, idet yderligere 14 helhedsplaner igangsættes i år. Boligorganisationerne i Københavns Kommune har indtil videre fået ca. 221,4 mio. kr. fra Landsbyggefonden og ydet en medfinansiering på i alt ca. 60,7 mio. kr. for 2006/07-runden og 2008/09-runden.

Det ligger i den politiske godkendelse af helhedsplanerne, at der halvårligt leveres en status til de politiske udvalg på projekternes fremdrift i form af et notat. Dette fremgår af ”Implementeringsnotat for helhedsplaner, Landsbyggefondens 2006/07 midler”, som var til orientering på Teknik- og Miljøudvalgets møde den 18. juni 2008 og på Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets møde den 19. juni 2008. Ved at lave en halvårlig evaluering kan den viden som genereres på projekterne benyttes fremadrettet. Evalueringen kan dermed også anvendes som et styringsredskab af boligorganisationerne/projekterne og som udgangspunkt for en dialog mellem boligorganisationerne, projekterne og kommunen om fremdriften i de enkelte projekter.

TMF, SOF og BIF gennemførte i december 2008 evalueringsmøder på bydelsniveau om helhedsplanerne. Efterfølgende har boligorganisationerne indsendt afrapportering på milepæle og succeskriterier i helhedsplanerne.

2. Generel status for helhedsplanerne

Den forlæggende halvårsevaluering har vist at:

- Næsten alle helhedsplaner er startet
- Der er som udgangspunkt god fremdrift i projekterne
- Udefrakommende faktorer har indflydelse på projekterne og deres succes

2.1 Generelle forsinkelser i opstarten af helhedsplanerne

På nuværende tidspunkt er alle af Borgerrepræsentationen godkendte helhedsplaner med midler fra Landsbyggefondens 2006 og 2007 puljer i gang med undtagelse af Titanparken og Kgs. Enghave. Helhedsplanen for Titanparken har afventet helhedsplanen for Haraldsgadekvarterets opstart, da der skal være en kobling mellem de to planer. I Kgs. Enghave er helhedsplanen meget forsinket da den først fik endelig politisk godkendelse den 30. oktober 2008, dog forventes opstart februar 2009.

Langt de fleste helhedsplaner er startet op med forsinkelser. I få tilfælde er der tale om et par måneders forsinkelse, men i flere tilfælde er der tale om et halvt år eller mere. Dette skyldes bl.a., at der i mange projekter har været rekrutteringsproblemer. Det har også vist sig, at realiseringen af projektaktiviteterne har været vanskeligere end forventet. Boligorganisationerne har været stillet over for en ny udfordrende opgave med implementering af helhedsplanerne, hvilket

bl.a. har vist sig ved mangelfuld overlevering fra skribenterne af helhedsplanerne til de nyansatte projektmedarbejdere og -ledere, manglende opbakning i lokalområdet, f.eks. fra beboere, beboerdemokrater, samarbejdspartnere og boligselskaberne selv.

De beskrevne startvanskeligheder har indflydelse på udmøntning af den kommunale medfinansiering til helhedsplanerne, da den kommunale medfinansiering er bundet op på budgetår. Hvis Københavns Kommune skal lægge medfinansiering i et senere budgetår kræver dette særskilt politisk godkendelse. Forvaltningerne vil være i dialog med de enkelte helhedsplaner for at finde en løsning, som passer ind i det enkelte projekt.

2.2 Samlet set god fremdrift i aktiviteterne under helhedsplanerne

Bl.a. grundet de forskellige tidspunkter for opstart af projekterne, er nogle helhedsplaner ikke kommet så langt med iværksættelse af konkrete aktiviteter, mens andre er godt i gang med aktiviteter på en række områder. Samlet set er der mange aktiviteter i gang i boligområderne, og mange beboere er involverede i aktiviteterne. Dermed er en god del af de kortsigtede succeskriterier for helhedsplanerne opfyldt. Nogle projekter har undervurderet den udfordring, som afdelingen stod overfor og har derfor søgt om for få midler til helhedsplanen, og søger nu om yderligere midler hos Landsbyggefondens 2010-pulje.

De igangsatte aktiviteter i de enkelte helhedsplaner ligger indenfor en række af de samme indsatsområder og berører en række målgrupper, der går igen på tværs af mange af helhedsplanerne. Især på børne- og ungeområdet og i forbindelse med igangsættelse af sociale aktiviteter f.eks. sommerfester, har man i mange helhedsplaner allerede haft succeser.

Gennemgående målgrupper for de igangsatte aktiviteter er:

- Børn og unge
- Etniske minoriteter
- Voksne uden for arbejdsmarkedet
- Særligt udsatte beboergrupper, fx misbrugere og psykisk syge
- Ældre
- Beboerne generelt

De gennemgående indsatsområder i forhold til en eller typisk flere af målgrupperne er:

- Integrationsfremmende aktiviteter
- Kriminalpræventive indsatser
- Beskæftigelsesfremmende aktiviteter
- Brobyggende fritidsaktiviteter
- Social ansvarlighed og fællesskab

- Netværk internt i boligområdet og til eksterne aktører
- Konfliktløsning
- Miljøfremmende aktiviteter
- Imageforbedrende tiltag
- Sundhedsfremmende aktiviteter
- Styrkelse af beboerdemokratiet
- ”Evnen til at bo”

Det er endnu kun muligt at sige noget om de helt kortsigtede effekter af helhedsplanerne, idet planerne er i opstartsfasen. Der er etableret kontakt til målgrupperne, samarbejdspartnere m.m., og aktiviteter der skal understøtte en positiv udvikling for beboerne, er igangsat. Inden sommerferien vil forvaltningerne besøge de enkelte projekter, og her tale om fremdriften i projekterne. Der vil i den forbindelse blive leveret endnu et evalueringsnotat, hvor forvaltningerne forventer at konkludere på de kortsigtede effekter.

3. Erfaringer fra helhedsplansarbejdet

Der er meget stor forskel på helhedsplanernes omfang og bemanning, og dette har ofte en indvirkning på helhedsplanernes effekt. Ud fra de erfaringer, som forvaltningerne har opsamlet i evalueringsskemaerne, kan det udledes, at de helhedsplaner, der er omfangsrige i forhold til budget, personale og organisation ofte har succes. Dertil kommer, at de helhedsplaner som er små, velbemandede og afgrænsede i mindre fysiske områder ofte også er succesfulde. Tilstrækkelig bemanning og synlig projektledelse/sekretariat er således en vigtig præmis for arbejdet.

Forskellene i hvor langt de enkelte projekter er kommet afspejles tydeligt af, hvor der tidligere har været boligsociale indsatser, og hvor noget af personalet har arbejdet i områderne i mange år, inden helhedsplanernes opstart, f.eks. i Urbanplanen og Tingbjerg, hvor den grundlæggende organisering allerede er på plads.

Der er stor forskel i de enkelte projekter på, hvor lang tid de har brugt på opstart – i nogle helhedsplaner er medarbejderen gået i gang med aktiviteter med det samme, og i andre har medarbejderen brugt en lang periode på etablering (1 vs. 6 måneder). Mange ting kan spille ind. Det har bl.a. betydning, om der er en aktiv og stærk afdelingsbestyrelse, der bakker op om planen. Dertil kommer, at nogle projektledere/medarbejdere bruger meget tid på netværks- og relationsarbejde det første års tid og derfor i mindre grad får opstartet aktiviteter.

Noget tyder på, at de bydækkende projekter (med mindre afdelinger spredt over hele byen) er vanskelige at få opstartet i og med, at medarbejdernes engagement skal fordeles på mange forskellige

afdelinger. Dette skaber også dårligere mulighed for forankring.

De udefrakommende faktorer har ligeledes en betydning for projekternes succes. F.eks. pludselige skudepisoder og problemer i en ungegruppe i f.eks. Tingbjerg og Husum, hvilket medfører, at alle medarbejdernes ressourcer bruges på brandslukning i stedet for på det egentlige projekt.

Endelig er der på grund af lokalemangel en tendens til at man laver ”usynlige” aktiviteter for de unge ved at lave aktiviteter for dem i kælderlokaler rundt om i afdelingerne. Man bør gøre noget for at få de unge op og ud blandt de øvrige beboere, da det vil bidrage til den sociale sammenhængskraft i området. Der er dog en generel udfordring i forhold til lokalemangel, idet mange boligafdelinger ikke har lokaler, hvor de kan afholde deres aktiviteter.

Det kan på baggrund af ovenstående udledes, at de fleste projekter på nuværende tidspunkt er i gang, men at der er stor forskel på, hvor langt de er nået i projektet og hvor mange aktiviteter de har fået igangsat. De fleste projekter har dog opfyldt de kortsigtede succeskriterier. Der vil inden sommerferien blive fremlagt endnu et evalueringsnotat, hvor man sandsynligvis vil kunne sige noget mere præcist om fremdriften i de enkelte projekter.

4. Bilagsoversigt

Bilag 1: Kort statusoversigt, hvoraf fremdriften for de enkelte helhedsplaner fremgår

Bilag 2: Overblik over de 34 eksisterende helhedsplaner i København. Bilaget viser planernes fysiske placering, indsatsområder, økonomiske ramme og projektperiode

Bilag 3: Oversigt over indsatsområder i de 34 helhedsplaner pr. 1. januar 2009